

Editörden Not

AFRİKA: Ankara Üniversitesi Afrika Çalışmaları Dergisi'nin ilk sayısını yayına hazırlarken hem çok kaygılı hem de çok mutluyduk. Çok kaygılıydık, çünkü üç yıl önce kurulan Afrika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (AÇAUM) zor bir iş üstlenmişti. Türkiye'de siyaset ve ekonomi alanında çok sık sözü edilmeye başlanan bir kıtayı akademik alanda odak yapmayı amaçlıyordu. Tıpkı sokaktaki insanın Afrika konusundaki önyargılı bilgisizliğini kırmak gibi akademik alandaki ilgisizliği de kırmak gerekecekti ve biliyorduk ki Türkiye'deki akademik camia son derece muhafazakârdır. "Afrika dergisine ilgi gösterilecek mi? Böyle bir alanda yılda iki sayı çıkarabilecek kadar makale gelecek mi?" gibi sorular kaygıya yol açıyordu. Ancak aynı zamanda çok da mutluyduk çünkü üç yıl gibi kısa bir sürede Afrika üzerine bilimsel bir dergi yayımlayabilecek kadar cesaretlenmiştik. Bugün ikinci sayımızı yayınlarken kaygılar büyük ölçüde geride kaldı. Afrika dergisinin ikinci sayısı zorun başarılabilmişinin bir kanıtıdır.

AFRİKA: Ankara Üniversitesi Afrika Çalışmaları Dergisi'nin ikinci sayısı "Yükselen Güçler ve Afrika" temasına ayrıldı. Bölgesel güç olma iddiasını taşıyan Brezilya, Hindistan ve Türkiye benzer bir biçimde "Afrika Açılımı" adı altında kıtaya siyasal, ekonomik ve kültürel ilişkilerini geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bir yandan ekonomi temelli pragmatik bir dış politika yaklaşımıyla kıta ülkeleriyle ilişkilerini geliştirirken diğer yandan güney-güney diyalogu, kazan-kazan anlayışını öne çıkaran bir söylemle büyük güçlere karşı anti-hegemonyacı bir tutum izlemektedirler. Dolayısıyla Afrika'da gözlenen Brezilya ve Hindistan işbirliği gibi Türkiye'nin Afrika politikası da dikkat çekmektedir. Afrika dergisinin bu sayısında yer alan üç makale bu açıdan önemli ve aydınlatıcıdır.

Esra Akgemci'nin "Lula Döneminde Brezilya'nın Afrika Politikası: Güney-Güney İşbirliği Nereye?" başlıklı makalesinde Brezilya'nın Afrika ile

tarihsel ilişkilerine yer verildikten sonra Lula döneminde Brezilya'nın geçirdiği dönüşüm bağlamında Afrika ile geliştirilen ilişkiler ele alınmakta ve güney-güney diyalogu öne çıkarılsa da aslında bu ilişkinin yeni bir bağımlılık ve emperyalizm biçimi olduğu ileri sürülmektedir. Melek Fırat'ın makalesi "Hindistan'ın Afrika Politikası" başlığını taşımaktadır. Hindistan-Afrika ilişkilerinin coğrafi ve buna bağlı olarak tarihsel yakınlığını ele alan Fırat, Soğuk Savaş boyunca Bağlantısızlar Hareketi'nin söylemleriyle Afrika ile ilişkilerini geliştiren Hindistan'ın 1980'lerde yaşadığı neo-liberal ekonomiye geçişle birlikte ve özellikle de Soğuk Savaş sonrasında dönüşen dış politikası bağlamında Afrika açılımına yer vermektedir. Elem Eyrice Tepeciklioğlu "Afrika Kıtasının Dünya Politikasında Artan Önemi ve Türkiye-Afrika İlişkileri" başlıklı makalesinde 21. yüzyılda Afrika kıtasının önemini büyük güçler açısından değerlendirdikten sonra Türkiye'nin Soğuk Savaş boyunca Afrika'ya ilgi göstermemesinin nedenlerini ele alıyor ve Soğuk Savaş sonrasında değişen uluslararası sistemle birlikte dış politikasını gözden geçiren Ankara'nın Afrika açılımını değerlendiriyor. Buğra Sarı tarafından kaleme alınan "Amerikan Ulusal Çıkarları ve Afrika" başlıklı makale ise yükselen bir gücün değil, bir dünya gücünün Afrika politikalarını incelemektedir. ABD dış politikasının genel özelliklerine değinen ve bu politika içinde Afrika'nın yerini ele alan Sarı, özellikle Washington'un enerji politikası çerçevesinde Afrika ile ilişkilerine yer vermektedir.

AFRİKA dergisinin üçüncü sayısında Türkiye'deki Afrikalılar temasına ağırlık vereceğiz. Gerek Afrika kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan toplulukların gerekse Türkiye'de yaşayan Afrika diasporasının sorunlarının yer alacağı sayıda "Global Afrika"nın Türkiye ayağını irdelemeye çalışacağız. Sonraki sayıda ise Büyük Güçler ve Afrika teması çerçevesinde Avrupa Birliği, Çin ve Rusya Federasyonu'nun Afrika ile ilişkileri yer alacak.

AFRİKA dergisinin ilk sayısında derginin yaşamasının ancak yapılacak yazı katkılarıyla mümkün olduğunu belirtmiştik. Aynı beklentimizi yineliyoruz: *AFRİKA* dergisi kolektif bir çalışma çağrısıdır.